FERİT EDGÜ

Nijinski Öyküleri*

SEL YAYINCILIK

NİJİNSKİ ÖYKÜLERİ*

FERİT EDGÜ, 1936/ İstanbul.
Öykü, şiir, roman, deneme türlerinde yapıtlar verdi.
Bir Gemide/ 1979 Sait Faik Hikâye Armağanı.
Ders Notları/ 1979 Türk Dil Kurumu Deneme Ödülü.
Eylülün Gölgesinde Bir Yazdı/ 1988 Sedat Simavi Vakfı Edebiyat Ödülü.

Ferit Edgü'nün Sel Yayıncılık'taki öbür kitapları:

Tüm Ders Notları
Yazmak Eylemi
Abidin
İnsanlık Halleri
Devam
Avara Kasnak
O / Hakkâri'de Bir Mevsim
Doğu Öyküleri
Kimse

* **SEL** YAYINCILIK / ÖYKÜ

*SEL YAYINCILIK
Piyerloti Cad. 11 / 3 Çemberlitaş - İstanbul
Tel.: (212) 516 96 85 Faks: (212) 516 97 26

http://www.selyayincilik.com
E-mail: posta@selyayincilik.com

ISBN 978 -975-570-319-0

*SEL YAYINCILIK: 311

NİJİNSKİ ÖYKÜLERİ
Ferit Edgü
Öykü

© SEL YAYINCILIK 2007

Kapak resmi: Abidin Dino

Birinci Baskı: Mayıs 2007

Baskı ve Cilt: Şefik Matbaası
Marmara Sanayi Sitesi, M Blok No: 291 İkitelli / İstanbul
Tel 0212 472 15 00

Ferit Edgü

Nijinski Öyküleri

İÇİNDEKİLER

NİJİNSKİ ÖYKÜLERİ
I. BÖLÜM
Bu Öykülerle İlgili Birkaç Sözcük 9
Kızılcık Sopası 13
Kan İzleri 14
Kuru 15
Negri 16
Karım 17
Dolmakalem I – II 18
Para 20
İstek 21
Çükçük 22
Kökler ve Dallar 23
Duygu 24
Tohum 26
Sevgi 27
Korku 28
Fransız Horozu 29
Çırılçıplak 31
Herkes İçin 32
Zekâ 33
Sevmek 34
Uyku 36
Yazmak 37
Rusya 38
Şiir 39
Kendim Gibi 40
Yaralı Kurt 41
Stravinsky 42
Kurtuluş 43
Wilson 45
Can Sıkıcı 46

Uyumak 47
Lüzumsuz Adam 49
Saymak 50
Kötü 52
Louise 53
İki Nijinski 54
Budala 55
Uzaklardan 56
Hayat 57
Dorukta 58
Çıplak Dağda Bir Gece 60
Zaman 62
Bach 63
İsyan 64
Doğru Yalan 65
Sevgi 66
Yalnız Dağlar 67

II. BÖLÜM
OLAĞAN ÖYKÜLER
Hak 71
Kış 73
Ün 74
Günler 76
Utanç 78
Bir Özyaşam Öyküsü 80
Doğum Günü 83
Düzeltmen 84
Kitaplar 85
Rastlantı 86
Kuzgun, Düşte 87
Körler Kahvehanesi 88
Sorun 90
Soğuk Su 91
Kurtuluş 92
Garip Aile 93
Şanslı94
Aykırı 95

I. BÖLÜM

NİJİNSKİ ÖYKÜLERİ

"Ben gerçek olmayan
hiçbir şey yazmam."

Vaslav NİJİNSKİ

BU ÖYKÜLERLE İLGİLİ BİRKAÇ SÖZCÜK

Nijinski bir dansçıydı, ama Nietzsche'lerin, Hölderlin'lerin, Van Gogh ve Antonin Artaud'ların, Nerval'lerin ve kendisiyle aynı dönemde, bir başka İsviçre tımarhanesinde yaşayıp ölen Robert Walser'in soyundan bir sanatçıydı.

Onu sahnede görmüş olabilecek yaşta değilim. Gördüğüm, dönemin birkaç siyah-beyaz filmi, dans sanatının, gelmiş geçmiş en büyük efsanesini yansıtmaktan uzak filmlerdi.

Onun dansını, daha çok, gözlerimi kapayıp düşledim ve bu dansla Rimbaud'nun (yalnız onun) şiiri arasında bir koşutluk kurdum.

Yokeden ve yücelten; karartan ve ışıldayan; susan ve gürüldeyen insanoğlu yaşamının yoğun karanlık noktasında parıldayan ve susarken konuşan, haykıran bir dans.

Vaslav Nijinski'nin trajik yaşamı, dans sanatıyla uzaktan yakından ilişkisi olmayan benim, tâ gençlik yıllarımdan beri niçin ilgimi çekmiş olabilir?

İtiraf edeyim ki açıklayamıyorum.

Fransızcası ilk kez 1953 yılında yayımlanan günlüğünü, 1958 ya da 59'da Paris'te alıp okumuşum. Kezâ Françoise Reiss'in, 1957'de yayımlanan doktora tezini de. (La vie de Nijinski, Plon Yayınevi, Paris 1957, iki cilt) Peter Oswald'ın 1993'te yayımlanan Vaslav Nijinski, Un saut dans la folie'sini de, yayımlanır yayımlanmaz edinip okumuşum.

Daha sonra, 1995'te Actes Sud Yayınevi, Nijinski'nin ardında bıraktığı dört defteri bir arada yayımladı.

Böylece, Gallimard'ın yayımladığı "Günlük"ün Nijinski'nin yakınları tarafından kuşa çevrilmiş, beğenmedikleri bölümleri makaslanmış bir metinden başka bir şey olmadığını gördüm.

Demek ki Kafka gibi, Beckett, Borges, Sartre, Camus, Bataille gibi yazarların izini nasıl sürdümse, farkına varmadan, Nijinski'nin, bir yazar olmayan bu dans tanrısının yazdıklarını da öylesine yakın bir ilgiyle izlemişim.

Actes Sud Yayınevinin yayımladığı Nijinski Defterleri, sanatçının, 1918-19 yılları arasında, İsviçre'nin Saint-Moritz kentinde karısı ve kızıyla birlikteyken yazdığı dört defterden oluşuyor.

Nijinski'nin bu defterleri 19 Ocak-4 Mart 1919 tarihleri arasında yazdığı sanılıyor. Bir-buçuk ayda doldurulmuş bu sayfalar bir şizofrenin sabuklamaları olarak da okunabilir; bir yaşamın bire bir tanıklığı olarak da.

Ben Nijinski adındaki bir dansçının içdökmeleri olarak okudum. Onlardan seçtiğim kimi parçaları "aktarırken" de resim sanatıyla ilgili bir yöntemi kullandım.

Meraklıları bilir: Rönesans'tan günümüze, ressamlar, zaman zaman kendilerinden önceki ustaların yapıtlarına başvurmuşlardır, kopya ederek onların yaratma süreçlerini izleyip sanatı

öğrenmek ya da yorumlayıp (bir yapıttan yola çıkıp) kendi resmini, resimlerini yaratmak için.

Picasso, birçok konuda olduğu gibi bu konuda da olağanüstü bir örnektir:

Rembrandt'ın, Goya'nın, Manet'nin bir resminden yola çıkıp yüzlerce Picasso yaratmıştır.

Yazın alanında da, antikiteden bu yana, böylesi esinlenmeler eksik değil. Dünya yazınının başyapıtları Don Kişot*'lar,* Gargantua*'lar ve Shakespeare'in hemen hemen tüm oyunları bunların başında gelir.*

Benim, Nijinski Öyküleri *başlığını verdiğim bu metinlerde izlediğim yol, ne Picasso'nun Manet'nin* Çayırda Öğle Yemeği *tablosuna bakarak yarattığı altmış küsur resim, ne de Melih Cevdet'in,* Gılgamış Destanı*'ndan yola çıkarak yarattığı* Ölümsüzlük Ardında Gılgamış*'ta izlediği yol oldu.*

Benim izlediğim yol, resim sanatı örneğini devam ettirirsem, diyebilirim ki, merceğimi karşımdaki resmin belli bölgelerine çevirmek oldu. Bu ayrıntıları alıp büyüttüm. Kısacası bir ayrıntı seçip onu çerçevelemekten ve onlara birer ad vermekten başka bir şey yapmadım. Bu nedenle de onlara, gerçek sahibinin adını verdim:* Nijinski Öyküleri.

F.E.
Kandilli, Ağustos 2006

* Elimde olmadan, defterlerde yer almayan birkaç metin ekledim. Umarım, Nijinski'nin anısı beni bağışlar

KIZILCIK SOPASI

Neyle suçlanıyorum bilmiyorum, ama suçlanıyorum. Sözüm ona bir suç işemişim. Müfettiş bana moral verdi. Onun morali yerin dibine batsın. Korkuyorum ondan. Çünkü bu müfettiş Pisniçevski kötü bir adam. Ama fakir fukaranın çocuklarını sokağa attığını duymadım.

Pisniçevski, annemi çağırıp, ona beni sokağa atacağını söylemiş. Ama beni cezasız bırakamayacağını da eklemiş. Demiş ki, onu iki hafta yanınıza alın, sonra bakarız.

Korkunç bir acı duydum içimde.

Annem, elimden tutup çeke çeke eve götürdü. Avluda kızılcık sopasıyla dövdü beni. Kızılcık sopasından korkmam, ama annem için korktum. Dövdü. Dövsün. Aldırmam. O beni döverken, benim ona olan sevgim artıyordu.

KAN İZLERİ

Kardaki o kan izlerini unutamıyorum. Onları izlemiştim. Beni vurulan ama hâlâ yaşayan insana ulaştıracaklarına inanıyordum. Bir ara yitirir gibi oldum. Başka bir yola saptım. Orda da kan izleri vardı. Korktum. Ama gene de izlemekten alıkoyamadım kendimi, tâ ki yol bir uçurumla sonuçlanana değin. Orda gördüm ki benim kan izi sandığım şey, meğer gübreymiş. Kanlı hayvan dışkısı. Ama onlara bakışık kayak izleri vardı kar üstünde. Yoksa yanılıyor muyum? Birileri, öldürdükleri insanı buraya değin sürükleyip gömmüş olmasınlar?

Korktum.Elimden ne gelirdi ki? Gerisin geri, yalpalaya yalpalaya anayola vardım. Çıktığım noktaya döndüm.

KURU

Güzel bir kahvaltı yaptım. Rafadan iki yumurta, patates kızartması ve bakla. Baklayı severim, kuru olmazsa. Kuru bakla sevmem, çünkü içinde yaşam yoktur.

İsviçre hasta, çünkü dağlık, kuru bir ülke. İsviçre'de insanlar kupkuru, çünkü içlerinde hayat yok.

Bir oda hizmetçim var, o da kuru, kupkuru. Daha önce çalıştığı yerde iyice içi boşalmış.

Zürih'i sevmiyorum, Zürih de kuru bir kent. Bir yığın fabrika. Fabrikadan da çok işadamı. Kuru insanları sevmem ben. Bu nedenle sevmiyorum işadamlarını da Zürih'i de.

NEGRİ

Uzun bir süre üst katta kaldım. Biraz kestirdim. Sonra kalkıp giyindim. Giyindikten sonra terzime gittim. Terzim işini iyi yapmıştı. Demek istediklerimi anlamış. İyi biri. Sanırım beni seviyor. Ben de onu. Kocası için bir hediye verdim Onlara yardım etmek istiyorum. Elimden geldiğince. Çünkü kadıncağız hasta. Üstelik hekimlerden hoşlanmıyor. Bir tabibe gitmesi için zorladım. "Korkma, dedim, vizite ücretini ben öderim, kocana da bir don ve gömlek almamış mıydım eskiden? Söz arasında, hediyelerimi verdin mi kendisine?"

Vermiş.

Ah bu Negri! çok iyi bir kadın.Gerçekten seviyorum onu.

Elinde avcunda bir şey yok. Evlerine girerken elektriği kapadım. Çünkü boşu boşuna yanıyordu. İşini iyi yaptığını söyledim kendisine.

Kocası *Palace Hôtel'*de viola çalıyor. Geceleri. Zavallı adam. Zavallı Negri.

KARIM

Tüm paramı karıma verdim. Verirken de biraz tutumlu davranmasını söyledim. Bu kadar et yemezsek çok para artıracağımızı söyledim. Beni dinler gibi yapıyor, sonra da kafasının dikine gidiyor. Birçok kez sınadım, böyle bu. Beni seviyor. Kuşku yok. Ona, "Yaptıklarımı sevmiyorsan, boşanabiliriz" dedim. Ona iyi yürekli ve zengin bir koca bulacağım ama böyle yaşayamayacağımızı söyledim.

Sabrım taşıyor.

Masanın üstündeki cevizlerden birini aldım. Bir yumrukta dağıttım.

Karım çok korktu. Ağlamaya başladı.

Onu böyle görünce yazı masamın başına oturdum. Yazmaya başladım.

DOLMAKALEM

Birçok kişi hazneli dolmakalemi sevmez. Çünkü mürekkebi çekmek zor gelir. Mürekkebi çeken lastik pompa camdan bir tüpün içindedir, ileri sürersin boşaltır, çekersin doldurur. Ama çekmesini bilmek gerektir. Boşaltmak kadar kolay değildir doldurmak. Haznesinde mürekkep yoksa dolmakalem yazmaz. Doldurmak için dolmakalemi mürekkep hokkasına batırmak gerektir, ucun tam altına kadar, sonra yavaş yavaş pompa çekilir, bu arada, dolmakalemin ucu hep hokkanın içinde olmalıdır, yoksa hava alır, hava alırsa iyi olmaz, bu yazıyı etkiler. Mürekkepler de çeşit çeşittir, herkes bunu bilmez, onlar yalnız renkleri bilirler: Siyah, mavi, yeşil, kırmızı. Oysa sabit mürekkepler vardır, yıkandığında çıkan mürekkepler vardır. Işığı görünce solan mürekkepler vardır. Ben sabit mürekkep kullanırım. Sabit mürekkeplerin en iyisi mor renkte olanıdır. Yazarsın kalır.

II

Tessa hediyeye bayılır. Ben de ona çok hediyeler alıyorum. Çünkü Tessa, müziği ve dansı içinde duyan biri.Bu nedenle de tüm yaptıklarımı anlıyor. Romala, tasarımla ilgilenmiyor, para getirecek ne varsa gözü onda. Romala karımın adı. İtalyanca bir ad, babası Charles de Pulszki'den ötürü. Çok zeki bir adamdı Pulzki ve eski İtalya'yı çok severdi. Ben geçmiş yüzyılları sevmem, çünkü ben içinde hayat olan bir canlıyım.

Bu mürekkeple yazamam, çünkü onu hissetmiyorum. Bu dolmakalemi niçin aldım, bilmiyorum. Kurşunkalemle de yazabilirdim. Yazım güzel değil. Hazneli dolmakalemi anlamıyorum. Hazneli dolmakalemi seviyorum, çok pratik. Cepte taşınabilir, mürekkebi içinde. Hazneli dolmakalemi sevmiyorum, çünkü pratik değil. Ama gene de bu dolmakalemle yazacağım, çünkü Noel'de karım armağan etti.

Dolmakalemin üstünde "İdeal" yazıyor, ama benim kalemim ideal değil. Yetkin bir şey için söylenir bu sözcük. Dört dörtlük bir şey için söylenir. Benim ideal bir dolmakalemim var, bu nedenle çok para kazanacağım, bir bröve alacağım. Görsünler bakalım. Dolmakalemin hatâlarını çok iyi biliyorum. Amerika'ya gittiğimde bir bröve alacağım. Markası Tanrı olacak. Adımın Tanrı olmasını istiyorum, Nijinski değil. Bu nedenle dolmakalemimin markası Tanrı olacak. Görsünler bakalım.

PARA

Ben ellerimle ve ayaklarımla ve başımla ve gözlerimle ve burnumla ve dilimle ve saçlarımla ve derimle ve midemle ve bağırsaklarımla çalışıyorum. Ben kanatları çelikten bir hindi değilim. Ben kanatları Tanrı'dan bir hindiyim. Bir hindi gibi glu-glu yapıyorum ama glu-glu yaparken ne dediğimi çok iyi biliyorum.

Ben bir buldog köpeğiyim. Kocaman gözlerim var. Bir glu-buldogum ben. Çünkü İngilizleri severim. İngilizler John Bull değil. John Bull'un karnı parayla tıka basa dolu. Benimkiyse bağırsakla dolu. Bağırsaklarımın durumu iyi, çünkü ben para yemiyorum. John Bull çok para lüpletiyor, bu nedenle karnı davul gibi. Davul gibi şişmiş karınları sevmiyorum. Böyle karınla dans edilemez. İngilizler dans etmeyi sevmiyor. Karınları para dolu olduğu için. Ben de bacak bacak üstüne atmış oturmayı sevmiyorum. Gene de arada bir yapıyorum. Benden korksunlar diye.

İSTEK

Borsada oynamak istiyorum. Bir hırsız olmak istiyorum. Zengin birini öldürmek istiyorum. Bedenini değil, aklını, zekâsını, her neyse. Akıl benim. Akıl yoluyla zekâ yolundan daha çok şey elde edeceğim. Bir bale düşledim.Bu balede, zekâyı ve aklı et insanların tüm yaşamını sergileyeceğim. Ama yardıma ihtiyacım var. Vanderbilt'i düşündüm bu konuda. Sonra caydım. Vanderbilt tefecilik yapıyor. Tefecilerden hoşlanmam. Kendi balem için kendimin para kazanması gerek.

ÇÜKÇÜK

Onun alışkanlıklarını biliyorum. Gençlere öpücükler dağıtıyor. Kadınlara değil, genç erkeklere, delikanlılara, çünkü onun aradığı bir erkek. Çükü seviyor o. Bir çüke ihtiyacı var. Benim bildiğim çükler var ki o onları sevmiyor. Ben onun sevmediği çüküm. Biliyorum, herkes bu sözcükten utanır, bu nedenle yazıyorum, çünkü herkesin hayat nedir bilmesini istiyorum. İkiyüzlü yaşamı sevmiyorum. Hayat nedir biliyorum. Hayat bir çük değil. Çük hayat değil. Çük Tanrı değil. Tanrı tek bir kadından çocuklar yapar. Bir çük. Yirmi dokuz yaşındayım. Karımı seviyorum, çocuklarımı çoğaltmak için. Zeki çocuklar istemiyorum. Kyra zeki bir küçük kız. Ben aklı başında bir adamım. Onun zeki olmasını istemiyorum. Salaklardan hoşlanmam. Salaklıkta duygu yoktur. Salaklık insana özgü bir duygu değil. Salaklar. Salak insanlar.

KÖKLER VE DALLAR

Dostoyevski iki uçlu bir çomaktan söz etmişti.

Tolstoy kökleri ve dalları olan bir ağaçtan söz etmişti.

Kök, dal değildir. Dal, kök değildir.

Ben kökü severim. Kök olmadan hiçbir şey olmaz.

Müzeler geçmişin çöpleri. Müzeler de tarih de geçmişin çöp tenekeleri. Bu nedenle sevmem müzeleri. Ne de tarih kitaplarını. Her ikisi de mezarlık kokar.

Diaghilev bir mezarlıktır. Bu nedenle de çubuğun öbür ucudur.

Dostoyevski bir çubuk değildir. Dostoyevski, hayatını, yarattığı değişik insanlara yakıştırarak anlatır.

Tolstoy, Dostoyevski'yi bir virgül olarak nitelemiştir. Bense onun bir Tanrı olduğunu söylüyorum.

DUYGU

Yemek salonunda karım ve Doktor Frankael'le yapmış olduğum konuşmayı anlatmak istiyorum. Doktor Frankael'i duygulandırmak için bencilmişim gibi davrandım. Benim bu numaralarımı öğrenirse kendini aşağılanmış gibi duyacak, ama bana göre hava hoş, çünkü kötülük yok içimde. Karımı ve Dr. Frankael'i aynı şekilde seviyorum. Ben herkese aynı sevgiyi duyarım. Karımı herkesten daha çok sevdiğimi söylemiştim. Bunu anlasın isterdim. Tessa'yı da seviyorum, ama o bunu anlamıyor. Zaten yakında gidiyor. Böylesi daha iyi. Çünkü varlığına dayanasım yok. Karımın annesi gelsin istiyorum. Ona yardım etmek için kendisini inceleyeceğim. Daha sonra onlarla ilgili bir şey yazmak için değil. İnsanlara duyguları öldüren alışkanlıkları açıklamak için yazacağım. Bu kitabın adı Duygu olacak. Duygu adını vereceğim bu kitabıma. Duyguyu severim, bu nedenle dolduruyorum bu defterin sayfalarını. Duygu üzerine büyük bir kitap olsun istiyorum, tüm yaşamımı içine alan. Bu kitabı ölümümden sonra yayımlamak istemiyorum, şimdi, hemen yayımlamak istiyorum, çünkü kendim-

den korkuyorum. Gerçeğin kendisinden korkuyorum yani. Kötülük istemiyorum, aşk istiyorum ben. Beni kötü biri sanıyorlar. Kötü değilim ben. Gerçeği yazıyorum ben. Yalandan hoşlanmıyorum ben.

TOHUM

Karımı aldatırdım. Çünkü öylesine doluydu ki başaklarım, boşaltmam gerekiyordu. Tencereye değil, yatağa. Oraya buraya. Sifilis mifilis. Belsoğukluğu ya da sıcaklığı. Herkes gibi. Ama ben Venüs değilim, dolayısıyla karımı bir daha aldatmayacağım. Çok tohum var bende. Yeni bir çocuk için saklıyorum onları, umarım bir oğlan olur. Karımı seviyorum. Ona bir kötülük gelsin istemem. Onu korkutmak için elimden geleni yaptığımı sanıyor. Yanılıyor. Hep yanılıyor. Ben ne yapıyorsam onun iyiliği için yapıyorum. Et yiyor. Et. Bu nedenle hep sinirli. Ben de ona uyup et yedim bugün. Yemez olaydım. Her yanım et. Başaklarım tohum dolu. Büyük düşünceler dolayısıyla aklını kaçırmış insanlar tanıyorum. Onlar için korkuyorum, çünkü çok düşünüyorlar. Ben çok düşünmüyorum. Ben deli değilim. Ben çok düşünen biriyim.

SEVGİ

İnsanları seviyorum. Beni hiç kimsenin sevmediğini de biliyorum. Onlar benim hasta olduğumu düşünüyor. Hasta değilim. Aklım başımda.

Oda hizmetçisi geldi, hasta olduğumu sanıp yanı başımda duruyor,. Öyle söylemişler. O da inanmış. İnanan inanır. Benim sağlığım yerinde. Kendim için korkuyorum. Çünkü Tanrı'nın ne istediğini biliyorum.

Tanrı, karımın beni bırakmasını istiyor. Bense istemiyorum. Kalması için yalvaracağım. Telefonda ne diyorlar, bilmiyorum. Her şeyi biliyorum. Beni içeri tıkmak istiyorlar. Ağlıyorum. İki gözüm iki çeşme. Hayatı seviyorum. Hapisten korkmuyorum. Hapiste de yaşarım ben. Karıma tabanca konusunu anlattım. Korkmadı. Ama bana karşı duyguları kötü. Benim bir haydut olduğumu düşünüyor. Oysa bir haydut değilim. Kimseyi öldürmedim. Hayatı seviyorum. Ne yazık ki hayat beni sevmiyor.

KORKU

Dr. Frankael'i seviyorum. Hoş adam. Karım onun Tanrı olduğuna inanıyor. Oysa Tanrı benim. Doktorumu seviyorum. Onun alışkanlıklarını biliyorum. Anlayışla karşılıyorum. O benim beynimi incelemek istiyor. Ben de onun melekelerin incelemek istiyorum. Daha önce aklını inceledim. O, benim beynimi inceleyemez, çünkü açıp bakmadı. Ona şiirler yazdım. Dr. Frankael saçma sapan şeyler yazmamı istiyor. Ama tuzağa düşmem ben. Tuzağa düşüremez beni. Ne soruyorsa cevabım hazır.

Dr. Frankael'e özel şiirler yazdım, evet, birer anı olarak saklaması için. Ama o, şiirimi almak istemedi. Korkuyor benden. Şiirimden korkuyor. Beynimden korkuyor. Her şeyimden–

Doktor olacak!

FRANSIZ HOROZU

Daktiloda yazmayı sevmiyorum. Stenoyu sevmiyorum. Stenoyu mutlak öğrenmek gerek. Hızlı konuşacağım ve steno olarak aynen not alınacak. Steno yazanları seviyorum. Onların tüm yaşamlarını stenoya adamalarını istemiyorum.

Wilson'un sözlerini yazan stenoları seviyorum. Lloyd George'unkileri yazanları sevmiyorum. Her iki stenoyu da seviyorum, çünkü insanların onları kavramalarını istiyorum.

Lloyd George'un söylevleri bilinmeden Wilson'unkiler anlaşılamaz. Wilson'un ölümünü hissediyorum. Kafasına bir kurşun yemesinden korkuyorum ya da başka bir yerine. Clemanceau'nun ölümü için endişeleniyorum. Clemanceau iyi biri. Politikası aptalca, yaşamının da bir anlamı yok. İnsanlar, yanlışlarını görüyor onun. İnsanlar Clemanceau'nun Fransız olduğunu sanıyor. Ben İngiliz olduğunu düşünüyorum. Fransa'da yetiştiğini biliyorum. Annesiyle babasının Fransız olduğunu da. Ama kafası İngilizlerde. Onu seviyorum, çünkü o bir çocuk. İstemeden kötülük ya-

pan çocuklar biliyorum. Clemanceau da çocuk ve Dadı İngiltere ona İngilizce öğretiyor.

Fransız horozu çelişkileri sevmez, o nedenle İngilizler Fransız horozunu öldürmek istiyor. Horoz uçmayı bilmez, bu nedenle durmadan yer, durmadan öter. İngilizler çok yemez, bu nedenle zordur onları öldürmek.

ÇIRILÇIPLAK

Erken yatmam gerekiyor. Sabah sekizde Zürih'te olmam gerekiyor. Bir uzmanı göreceğim. Sinirlerimden söz edeceğim. Zürih ilginç bir kent. Orospularını seviyorum. Doktordan sonra bir kerhaneye gitmeyi düşünüyorum. Orospular çok ilginç. Onları anlamaya çalışıyorum. Doktorun beni anlamaya çalıştığı gibi. Zürih'te kalırsam gene giderim. Birçok kez giderim. Bu onlara da bana da gerekli. Paralarını ödeyeceğim ama o kadar. Aşk yok, sevişme yok, çiftleşme yok. İstek ne kadar büyüyorsa korku da o kadar büyüyor içimde.

Birini alıp odaya sokacağım. Öyküsünü dinleyeceğim. Onu soyacağım. Okşayacağım. Ama ben soyunmayacağım. O beni dinleyecek. Doktora anlatmadıklarımı ona anlatacağım; ertesi gün bir başkasına, sonra bir başkasına. Doktordan gizlediğim her şeyi, çırılçıplak. Yatağa sırtüstü uzanıp gözlerimi kapayacağım. Bir daha da açmayacağım.

HERKES İÇİN

Gerçeği yazacağım. Ben Zola'yım. Emile Zola.Ama roman yazmayı sevmiyorum. Konuşmak, açıklamak istiyorum, roman yazmak değil. Roman yazmak benim işim değil. Romanlar duyguları anlamayı önler. Romanlardan hoşlanıyorum; romanlardan Romala hoşlanıyor. Romanlarda öyküyü aramam ben gerçeği ararım. Zola, romanlarında saklıyor gerçeği.

Saklılıktan, gizlilikten de hoşlanmam. Bunlar ikiyüzlülük demek. İkiyüzlülüğün ilkesi demek. Bense ilkenin kendisiyim. Bense gerçeğin kendisiyim. Bense vicdanın kendisiyim. Herkes için aşkım ben. Herkes adına aşkım. Aşkım ben, o kadar. Herkes için. Herkese ait. Herkese. Ben.

ZEKÂ

Zekâyı öldürüyorum. Öldürmek istiyorum.

Aydın maydın değilim ben. Aklı başında olmak istiyorum, o kadar.

Zeki insanlardan hoşlanıyorum. Bu nedenle tabancayla öldüreceğim tümünü. Ben tabanca değilim.

Ben Tanrı'yım. Aşkım ben.

SEVMEK

Sevmek istiyorum. Seni.
Sövmek istiyorum. Sana.
Onu sevdinse ben de severim.
Seni sevdiyse ben de severim.
Seni seviyorum aşk olsun.
Seni sevebilirim seninim sen de benim.
Seni sevmek evet ama dokunmak hayır.
Seni sevmek beni sevmediğin için.
Sana söylemek istiyorum; çok akıllısın hem de çok aptal.
Sana söylemek istiyorum; sen Tanrı'sın ben de senin içindeyim.
Söylemek Tanrı'mı sevdiğimi.
Benim iyiliğimi istemiyorsun. Biliyorum.
Ben senin iyiliğini istiyorum.
Böyle gözyaşı dökmekten hoşlanmıyorum
ama böyle ağlayacağım.
Hep seninleyim. Hep senin içindeyim.
Hep seviyorum seni.
Ninni. Ninni.

Uyumuyorum uykum yok uyumuyorum uykum var.

Bütün gün uyuyamazsın.

Uykunu büyültmeyi seviyorum.

Senin uykun gibi büyüyorum ben de.

Sendeki uykuyu seviyorum.

Onu uyumak sevmek seni istemek istiyorum.

UYKU

Uykum var. Karımı anlamıyorum. O uykusunda düşünüyor. Ben düşünmüyorum. Bu nedenle gidip yatmayacağım. Uyku haplarım var. Alırsam uyurum. Almayacağım. İstedikleri hapı versinler. Uyumayacağım. İsterlerse, morfin yapsınlar. Uyumayacağım.

Alışkanlıklarım var benim. Onları iyi bilirim. Morfinden hoşlanıyorum, ölümden değil. Ben morfin değilim. Karım toz morfin alıyor. Biliyorum. Onun için bir uyurgezer o. Uyumuyor. Gerçek uykuyu uyumuyor. Hekimin onun uyumasını istediğini biliyorum. Ben de uyumasını istiyorum. Ona uykuyu ben vereceğim.

YAZMAK

İyi yazmak için iyi bir dolmakalem gerek, biliyorum. Dolmakalemimi anlıyorum. Alışkanlıklarını biliyorum. Ama ben daha iyisini icat edebilirim. Daha iyisini evet, çünkü ben ne gerektiğini biliyorum. Ben basmak istemiyorum ama kızım basılmasını istiyor. Kurşunkalemle daha iyi, daha kolay yazıyorum. Alışkanlığım var, beni daha az yoruyor. Dolmakalemin pistonu elimi yoruyor. Basmak gerekliliği olmayan bir dolmakalem icat edeceğim. Piston güzel bir yazı için iyi değil, bu nedenle durmadan basmamak gerekiyor. Basınç yazıyı rahatsız ediyor, ama bir başkasını icat etmeden dolmakalemimi kaldırıp atamam. Kırılırsa tamire veririm. Ucu aşınırsa yenisini alırım. Yazdığı sürece kaldırıp atmam. Yenisini icat etmeden bunu bırakamam. İnsanların yetkinlik için çalışmasını istiyorum. Dolmakalemi atmamam için işte bir neden daha. Yetkin nesneleri seviyorum. Nesnelerden hoşlanmıyorum. Gerekli nesneleri seviyorum. Reklamı sevmiyorum, çünkü tümü yalan söylüyor. Reklamı seviyorum, çünkü gerçeğin tâ kendisi. Gerçeği seviyorum. Bu nedenle tüm gerçeği bu dolmakalemle yazacağım.

RUSYA

Rusya benim anam. Anamı seviyorum. Annem Rusya'da yaşıyor. O Polonyalı, ama Rusça konuşur. Ekmeğini Rusya'da kazandı. Ben de Rus ekmeği ve lahana çorbasıyla beslenip büyüdüm. Etsiz lahana çorbasını severim.

Tolstoy'um ben, çünkü onu severim. Rusya için sevgi istiyorum. Kusurlarını biliyorum Rusya'nın. Savaş plânlarını yok etti. Rusya, Bolşeviklere izin vermeseydi savaş çoktan biterdi. Bolşevikler, Rus halkı değil. Rus halkı bir çocuk. Onu sevmek ve yönetmek gerek.

ŞİİR

Hızlı yazamıyorum, dolmakalemim kötü.

Ölmek istemiyorum, bu nedenle çıkıp şöyle bir dolaşacağım.

Ayaklı uyaklı konuşmayı seviyorum, çünkü ben kendim bir şiirim.

KENDİM GİBİ

Basından korkmuyorum. Basın daha önceleri benimle ilgili çok kötü şeyler yazdı. İyi yazmayı bilmiyorum. Bu nedenle yazdıklarım doğrudur.

Elimden geldiğince "..... gibi" yapanlardan değilim. Gerçeği yazıyorum ben. Herkesin bilmesi için. Biliyorum, herkes, Nijinski delirdi diyecek, çünkü görmediği şeyleri yazıyor. Oysa her şeyi görüyorum ben. Her şeyi biliyorum. Onları yazıyorum. Yalnızca onları. Kendim gibi.

YARALI KURT

Bir defasında akşama doğru gezintiye çıktım. Çok hızlı yürüyordum. Dağın tepesinde durdum. Sina dağının değil.

Çok uzağa gitmiştim. Üşüyordum. Soğuktan tir-tir titriyordum. Bayılacak gibi oldum. Diz üstü çöktüm. Elimi karın üstüne koymam gerektiğini duyumsadım. Sanki bir ses böyle dedi. Bu sese uydum. Karın üstüne koydum elimi ve korkunç bir acı duydum. Acıdan bağırdım. Yaralı bir kurt gibi bağırdım. Ve elimi çektim. Gökyüzündeki bir yıldıza baktım. Bana "Merhaba" demedi. Bana göz kırpmadı. Korktum ve kaçmak istedim, ama yapamadım. Çünkü dizlerim kara yapışmıştı, çekip çıkaramıyordum. Çıkaramıyordum. Korktum ve ağlamaya başladım. Kimse duymadı ağlamamı. Kimse duymadı sesimi. Kimse duymadı inildememi. Kimse duymadı beni. Kimse koşmadı imdadıma.

STRAVİNSKY

Stravinsky iyi bir besteci ama besteleri yaşam kokmuyor, yaşamdan yola çıkmıyor. Kendince konular yaratıyor o, belli bir amacı olmayan konular.

Amaçsız konuları sevmem ben. Ona, birçok kez, amacın ne olduğunu anlatmaya çalıştım, ama o, aptal bir çocuğa davranır gibi davrandı bana; bu nedenle benimle değil, her dediğini onaylayan nay-nay Diaghilev'le konuştu. Ben bişey diyemezdim. Çünkü onların gözünde çocuktum, onlar da benim gözümde. Özellikle Stravinsky, gözlüklü, koca burunlu bir çocuk.

Yahudi değildi, hayır. Babası Rus'tu, büyükbabası Leh. Ben de Leh'im, yani Polonyalı. Ama benim koca bir burnum yok.

KURTULUŞ

İnsanlar, tüm bir halk acı çekiyorsa, bir insanı sevmek işe yaramaz, derler. Ben de şunu diyeceğim: Bir insanın tüm insanlık adına acı çekmesinin bir yararı yoktur. İsa acı çekti; hiç kimse onu anlamadı. Onu anlayan insanları tanıdım.Ama onlar, bunu, romanlarda, şiirlerde örtbas ettiler.

Tolstoy ve benzerleri. Onlar da roman yazdılar. Sonra da Tanrı üstüne yazdılar. Tanrı'yı bildiler, ama hayattan korktular. Ben hayattan korkmuyorum. Karım benim için korkuyor. Onun korkusu bana geçiyor. Ama ben korkmuyorum. Ölüm korkusunu bir uçurumda duydum. Kimsenin ben öldüreceği yoktu. Tek başıma yürüyordum ve birden bir çukura düştüm. Neyse ki bir ağaç vardı, dalına tutundum. Yolumun üstünde bir ağaç olduğunu bilmiyordum. Çocuktum ve babam bana yüzme öğretmek istiyordu. Beni tutup suya attı. Dibe gittim. Battım. Yüzme bilmiyordum. Soluğum kesilmişti. Hava alamıyordum. Dudaklarımı sımsıkı kapadım. Ciğerlerimdeki havayı sakladım. Tanrı yaşamamı istiyorsa bu hava beni kurtarır, dedim. O hava beni kurtardı. Yürüdüm yürüdüm ve

birden suyun dibinde bir ışık gördüm. O ışığa doğru yürüdüm. Gökyüzünü görüyordum. Yalnızca altımdaki suyu görüyordum. Kendimi toparladım. Baktım sağımda bir halat var. Halata asıldım, kendimi yukarı çektim, suyun yüzüne.

Kurtulmuştum.

WİLSON

Sırtıma dikilmiş bir bakış duyuyorum.

Bir kediyim ben. Üzerimde bir deney yapılsa, anlaşılacak. O zaman tüm eşkıya korkacak benden. Bir polis ne hissederse onu hissediyorum. Hisseden bir polisim ben. Burnumla değil, aklımla hissediyorum. Saldırılardan korkmuyorum. Birileri vuracak olsa, karşılık vermeyeceğim. Hiç kuşkum yok, bana el kaldıran adam, kızgınlığı geçtiğinde anlayacak ve duracak. Denemek istiyorsanız, deneyin. Lloyd George ve Diaghilev ve benzerleri deneyecekler. Ama ben, tüm çabalarının boşa gideceğinden eminim. Beni öldüremeyecekler.

Acı çekmekten korkmuyorum. Tanrı benim yanımda. Acı çekmek nedir bilirim. Wilson gelirse bunu ona ispatlarım. Ben onu görmeye gitmem, çünkü benim gözümde o bir insanoğludur, Amerika Birleşik Devletleri'nin başkanı değil.

Wilson büyük bir adam. Kafası küçük, ama içi dolu.

Lloyd George'un ise kocaman bir kafası var, ama içi boş.

CAN SIKICI

Diaghilev'in benden önce sevdiği adam kimdi, unuttum.

Diaghilev onun bedenini seviyordu. İstiyordu ki o da, Diaghilev'i öyle sevsin. Ama adam oralı değildi. Diaghilev amacına ulaşmak için onu sanat eserleriyle tanıştırdı, onları sevdirdi ona.

Massine (Massine'di adı) büyük bir tutkuyla sarıldı sanat eserlerine.

Diaghilev beni can sıkıcı buluyordu. Evet, hiç kuşku yok, can sıkıcıydım.. Diaghilev can sıkıcı adamı tek başına bırakıyordu. Tek başına kalan can sıkıcı adam da çüküne sarılıyordu. Kimi zaman da sokağa çıkıp genç kızlara. N'apsın?

UYUMAK

Söyledim sana söyledim yazmamam gerek sana
Sana yazıyorum sana Sana diyeceğim sana
Yazmak istiyorum yazmak Uyumak istemiyorum sıçmak istiyorum
Gitmiş olmanı istiyorum
Gitmiş olman
Gittin ve gittim
Gittik ve gittiniz
Oralarda dolaşmak istemiyorum
Oralarda dolaşmak hiç istemiyorum hiç
Gula gula gula hop
Hop gula gula hop
Sen gulasın gulasın hop
Gu gula gula gugu hop
Uyumak demek istiyorum
Uyumak var ya uyumak işte o
Benimle uyumak istemiyorsun
Benimle uyumak istemiyorsun
Ben seninleyim sen benimlesin
Sen benimlesin, ben seninleyim
Biz siziz ve siz benimsiniz

Seni istiyorum seni
Ben iste iste sen O'sun
Ben O'yum ve sen benim içimdesin
Biz siziz onlar sen
Sen sen sen sen sen
Sana demek istiyorum
Ki sen uyumak istiyorsun uyumak uyumak
Ben uyumak istemiyorum

Gidip sıçmak istiyorum seninle
Sen sıçasın ve sıç değilim
Sıç mış mış
Uyuyorsun uyu uyu uyuyorsun uyku

LÜZUMSUZ ADAM

Karnım ağrıyor. Gidip bir şeyler atıştırmak istiyorum. Et yemek istiyorum, onlar gibi olduğumu göstermek için. Yiyeceğim ve izlenimlerimi yazacağım. Tüm gördüklerimi ve işittiklerimi anlatacağım. Her şeyi onlar gibi yapacağım. Bütün bir şişe maden suyu içtim. Nedensiz içmekten hoşlanmam, ama bu kez içtim, eskiden olduğu gibi. Artık eskisi gibi yeniden yaşamak istiyorum. Bu kitabı bitirdikten sonra artık eskisi gibi yaşamayacağım. Ölüm üstüne yazacağım, bu nedenle taze izlenimlere ihtiyacım var. Taze izlenimden anladığım insanın yaşadığı şeyleri betimlemesi.Yaşadığım şeyleri betimleyeceğim. Bitakım şeyler yaşamak istiyorum. Ölümdeki insanım ben. Tanrı değilim. İnsan değilim. Korkunç, yırtıcı bir hayvanım. Eksik etekleri seviyorum. Lüzumsuz bir insan gibi yaşamak istiyorum.

SAYMAK

Karımın annesi yarın sabah saat 11:00'de geliyor.

Bugün söylemek istedim, ama fikrimi değiştirdim. Çünkü yarın, insan uyandığında oluyor. Günün ilk on iki saati demek değil bu. Ben böyle düşünüyorum.

Saymayı gerekli bulmuyorum. Saymayı sevmiyorum. Saymak beyni yoruyor.

Saymayı sevmiyorum. Çünkü her şey çoktan sayılmış.

Saymak beni yoruyor. Saymak demek ölmek demek. Biliyorum, eğer karım sayıyorsa, bu benim suçum. Onu bin kez uyardım saymak bir işe yaramaz diye. Çünkü her şey daha önceden, çok önceden sayıldı. Söylemiştim.

Gidip bir şeyler yiyip içmek istiyorum. Karnım ağrıyor. Et yiyeceğim, evet et yiyeceğim, onlar gibi. Benim de kendileri gibi olduğumu görsünler diye. Et yiyeceğim, sonra oturup izlenimlerimi yazacağım. Gördüğüm ve duyduğum her şeyi yazacağım. Bir şişe maden suyu içtim. Bir neden yokken, susamamışken içmekten hoşlanmıyorum, gene de içtim.

Bu kitabı bitirdiğimde artık eskisi gibi yaşamak istemiyorum, yaşamayacağım.

Ölüm üzerine yazmak istiyorum. Bu nedenle taze izlenimlere gereksinimim var. Taze izlenimden amacım bir insanın yaşadığını yazması.

Yaşadığımı yazacağım. Yaşamak istiyorum. Ben ölümün içindeki insanım. Ölümün içinde yaşayan insan. Ölü insan. Yaşayan insan. Konuşan ve yazan insan. Ölümde.

KÖTÜ

Kötü biriyim ben. Kimseyi sevmiyorum. Herkes için kötülük, kendim için iyilik istiyorum. Bencilim. Evet. Tanrı değilim. Bencilim. Evet. Yırtıcı bir hayvanım. Evet. Kendimi okşarım, ispirtizma da yaparım, keyfime kalmış. Kamış, kırılmış. Elimin altındaki her şeyi yakıp yıkar, yok ederim. İstersem. İstiyorum. Hiçbir şey engel olamaz. Karımın annesini seveceğim, yavrumu da. Tanrı ne isterse, nasıl isterse. Biliyorum, herkes korkacak benden. Beni tımarhaneye kapatacaklar. Bilmemnemde değil. Hiçbir şeyden korkmuyorum. Ölümü istiyorum. Ölmek istiyorum. Tanrı izin verse, bir kurşun sıkacağım kafama. Her şeye hazırım. Çoktan. Her şeye. Tanrı'ya.

LOUİSE

İdrar dökmeye W.C'ye gittim. Çok pisti. Oscar'ın hasta bir adam olduğunu anladım, çünkü dışkısı çok yumuşak. Tüm tuvaletin içine sıçmıştı. Pislikten nefret ederim. Fırçayı alıp temizledim. Sonra baktım fırça da pislendi. Küvete koyup sifonu çektim. Basınçlı su pislikleri aldı ve fırçayı temizledi. Fırçanın işe yaramaz bir fırça olduğunu gördüm. Küvete kıllarını bıraktı. Kılları temizlemedim. Öyle bıraktım, Louise görünce anlar. Louise'e şu Almanca kitabı göstermek istiyorum. Ondan söz ettiğim bölümleri.

Zürih'ten bir kadın, adı da Louise Hamburg. Seviyorum Louise'i. O da beni seviyor. Ona kur yapmadım. Bu nedenle beni daha çok seviyor. Ağzımı açıp bir şey söylemedi, ama ben anladım, aşkı içimde duydum.

İKİ NİJİNSKİ

Nijinski'yi seviyorum. Narsis gibi değil, Tanrı gibi. Seviyorum onu, çünkü bana hayat verdi. Seviyorum evet, alışkanlıklarını bile bile. O da beni seviyor, alışkanlıklarımı bile bile. Nijinski'nin alışkanlıkları var. Nijinski hatâları olan biri. Nijinski'yi dinlemek gerek, çünkü Tanrı'nın ağzından konuşuyor o.

Ben Nijinski'yim. Nijinski benim. Nijinski'ye kötülük yapılsın istemem. Onu arayacağım. Onun için endişeleniyorum, çünkü o kendisi için endişeli. Gücünü biliyorum. İyi bir insan. Ben iyi bir Tanrı'yım. Kötü Nijinski'yi sevmiyorum. Kötü Tanrı'yı sevmiyorum. Ben Tanrı'yım. Nijinski de.

BUDALA

Gençtim, *Budala*'yı ilk okuduğumda. *Budala*'nın "budala" olmadığını, doğru dürüst biri olduğunu anlamıştım daha ilk okuyuşta. Dostoyevski'nin *Budala*'sını anlayamazdım; çok gençtim. Hayat konusunda pek bir bilgim yoktu.

Budala'yı şimdi anlıyorum; şimdi, çünkü şimdi beni bir budala olarak görüyorlar. Görsünler. Bu onların bileceği bir şey. Ben budala olmadığımı biliyorum. Çünkü sinirli biri değilim. Sinirli insanların çoğu delirir. Ben sinirli değilim. Deli değilim. Budala değilim. Dostoyevski'nin *Budala*'sı da budala değildi.

UZAKLARDAN

Uzaklara gitmek istedim. Çocukluğumdan beri. Şimdi uzaklardayım. En uzaklarda. En uzak yer, derdi anacığım varamadığın, varamayacağın yer değildir. En uzak yer, derdi zavallı anacığım, senin ardında bıraktığın, bir daha dönmeyeceğin, dönsen de bulamayacağın yerdir. Kök salmak istiyorsan, ayağının altındaki taşa, bastığın toprağa, yüzdüğün denize, gezindiğin ormana bak. Ama, derdi anacağım, senin yazgın kök salmak değil, ordan oraya savrulmak, sencileyin insanlarla karşılaşmak, onlarla birlikte olmak ya da ölmek, her neyse, talihin açın olsun zavallı yavrucuğum. Yolun açık olsun, gittiğin yerlerden bana yazma, çünkü bilirsin ki okumam yazmam yoktur.

HAYAT

Benim hayatım yok. Bana hayat vermek istediler. Ben onların hayatını geri çevirdim. Diaghilev'in verdiği hayatı. Karımın verdiği hayatı. Doktorumun dikte ettiği hayatı. Belki beni bu nedenle yanıltıp buraya gönderdiler. Cezalandırmak için. Ama ben cezalanmadım. Ben, bilmediğim, tanımadığım bir hayatı burda buldum. Şimdi o hayatın içine girmeye çalışıyorum. O hayatı içine almaya çalışıyorum. Burası çok soğuk. Ama yavaş yavaş ısınıyorum. Hayat buluyorum. buradakilerin dediğine göre cemreyi bekliyormuşum. Nevruz geldiğinde, ben de otlar, çiçekler, ağaçlar gibi yeniden doğacakmışım. Bu benim hayatım olacakmış. Bunu böyle bil, dedi yaşlı kadın.

DORUKTA

Ben deniz kıyılarını sevmem. Hiçbir zaman sevmemişimdir. Özellikle sıcak denizleri. *Côte d'Azur*'de yaşadım. Bana göre bir yer değildi. Güneş, deniz, tuz, deriyi buruşturur, öldürür. Soğuk Baltık kıyılarında bile. Bir yel eser, denizin tuzunu yüzüne vurur, derini yakıp kavurur. Ben tuzsuz dağ başlarını severim. Kışın kar. Baharda yağmur. Yazın güneş. O kadar olur.

Zerdüşt der ki, İnsanoğlunun düşünceleri yüksek dağların doruklarında oluşur.

Bunu ben söyledim. Nietzsche değil.

Ben bir vadide doğdum.

Burda, soğuğa karşın kendimi çok iyi duyuyorum. Burdaki insanlar benim kardeşim. Bana kötülük yapmıyorlar. Bu çok önemli. Ben de onlara kötülük yapmıyorum. Onlara acıyorum. Ama elimden bir şey gelmiyor. Şiir yazmak istiyorum, ama dillerini bilmiyorum. Resim yapmak istiyorum, ama boya ve fırça yok burda. Olsun. Doktorum gelip beni burdan alıp götürmek isterse ona izin vermeyeceğim. Burdaki dostlarımdan yardım isteyeceğim. Gerekirse onu öldüre-

ceğim. Bunu hak ediyor. Burda kendimi çok iyi duyuyorum. Burda kalmak istiyorum. Burda doğmamış olabilirim. (Emin değilim.) Ama burda yaşamak, burda ölmek istiyorum. Çünkü ben bu yabanıl insanlardan biriyim. Onların kardeşiyim. Aslında.

ÇIPLAK DAĞDA BİR GECE

Buradaki insanlara bir gösteri sunmayı düşünüyorum. Kentin girişinde bir yıkıntı var. Eski bir kiliseymiş. Temelleri duruyor. Kumandana dedim ki, Burda bir dünya *première*'i yapmak istiyorum.

Nasıl, dedi, kentimizde bir sahne yok ki.

Var, dedim. Varedebiliriz: Kilisenin temel taşlarını yanyana getirip bir sahne yapabiliriz. Bu çok iyi fikir, dedi. Ertesi gün (bugün) istihkâm askerleri çalışmaya başladı. Ben istihkâmdan ve askerlikten anlamam. Ben askerlik yapmadım. Bizim gençliğimizde sanatçılar askerlik yapmazdı. Belki bu askerler arasında da sanatçılar vardır. Kim bilir? Öğleye doğru gidip onları seyrettim. Çok iyi çalışıyorlar. Ölçtüm, taşları yanyana getirip düzleyebilirlerse, yüzyetmişyedimetrekarelik bir sahne olacak. Taşların arasına donmuş toprak döktüreceğim. En üstüne de kar ve gösteriden bir gece önce su döktüreceğim ki donsun. Soğuktan korkmuyorum. Ben bir kuzeyliyim. Donmuş sahnede buz pateni yapar gibi dans edeceğim. *Çıplak Dağda Bir Gece*'yi. Mussorski'yi sevmem. Ama *Çıplak Dağı* seve-

rim. Burası da çıplak dağ. Buradaki insanlar da çıplak dağın insanları. Onlara kendilerini göstereceğim. Dağlarını. Çırılçıplak dans edeceğim. Soğuk bana bir şey yapamaz.

ZAMAN

Görüş alanın içine *zaman* girmeye başladığında, baktığın her şeyi derinlemesine görürsün. *Derinlemesine. Görürsün.* Ben böyle görüyorum. Bu söz bana ait değil. Belleğimin bir yerine yerleşmiş. Kim söylemiş? Bilmiyorum. Belki hiç kimse. Doğruları herkes söyleyebilir. Herkes demek hiç kimse demektir. Ben, Nijinski herkes değilim. Bu dağ başında benim görüş alanıma zaman girdi. Dikey görüş alanı. Dolayısıyla dikey zaman. Böylece her şeyi derinlemesine görüyorum. Shakespeare gibi. Ama ben daha derinden görüyorum. İnsanların içini. Kayaların içini. Hattâ nesnelerin içini. Karşımdaki dağa bakıyorum. Doruğundan eteklerine doğru yavaş yavaş yarılıyor. Dağın da içini görüyorum. İçindekileri. Kayaları, madenleri, tuzları, ölü, yarı ölü ve yaşayan insanları. Dağın sakladığı dağın insanlarını.

BACH

Burda sürekli Bach dinliyorum. İç ses.

Ben, Bach'ın müziğiyle hiç dans etmedim. Bach'ın müziğiyle dans edilmez. O Tanrı'nın müziğidir. Ben de Tanrı'yım, ama Bach'ın müziğiyle dans etmedim. Burda dans yok. Dağlara çıktığımda Wagner'i değil Bach'ı duyuyorum. Tekdüzedeki çeşitlilik, zenginlik. Yoksulluğun, yoksunluğun acısı. Gitmek istediğinde seni bırakmayan. Elinden kolundan değil, içinde, yüreğinde seni kavrayan, kendine çeken, bırakan, sonra yeniden, yeniden, yeniden... durmaksızın yağan kar gibi. Karın üstüne yağan kar gibi. Erimeyen. Biriken.

İSYAN

Dağ başında insanlar ölüyor. Otlakta insanlar ölüyor. Mezrada insanlar ölüyor. Mezarlıkta insanlar ölüyor. Geçitte insanlar ölüyor. İnsanlar... insanlar... televizyonda gülüp oynuyorlar, tıksırıncaya dek yemek yiyorlar, içiyorlar, eğleniyorlar, hepsi bir arada, arka arkaya ve bir arada. Ben yıllarca tımarhanede yaşadım. Ben tımarhanede böylesi bir şey görmedim. Henüz herkes çıldırmamıştı. Gece yatarken Tanrı'ya yakarıyorum. Ya beni bir kez daha öldür, ya da....

DOĞRU YALAN

Yalan söylüyorlar. Bunlar hep yalan söyler. Her yerde. Kendimi öldürmek istediğim doğru değil. Ben hayatı severim. İnsanları severim. Dağları severim. Yağar kar, karı severim. Ben kendimi öldürmem. Ben kimseyi öldürmem. Düşlerimde öldürmüşümdür. Olabilir. Herkes gibi. Karımı ya da annesini. Diaghilev'i ya da Stravinsky'yi.

Ama ben onları severim. Kendimi öldürmem. Öldürmedim. Beni onlar öldürdüler. Doğru olan bu. Gerçek olan bu. İşin aslı bu. Onlar-beni- öldürmek- istediler- beni- onlar- intihar- etmek-istediler.

Ben kendim değil. O nedenle kaçtım buraya.

SEVGİ

Ben avlanmayı sevmem. Ben avcıları sevmem. Ben hayvanları severim. Hayvanların kimseye zararı yoktur. İnsanların herkese zararı vardır. Burda da, ellerinde tüfeklerle dağlara çıkıyorlar. Avlanmaya. Köpekleriyle. Bu dağlarda ne avlanır? Bilmiyorum. Bunlar çıplak dağlar. Bu dağlarda orman yok. Burası İsviçre değil. Ağaç yok. Kayak pisti yok. Ama avcılar var. Bu dağların ağacı, kayalar, sarp kayalar. Av nasıl gizlenir buralarda? Sabah silâh sesleriyle uyanıyorum. Kurtları avlıyorlarmış. Ben kurtları da severim. Tüm hayvanları severim. İnsanları sevmem.

YALNIZ DAĞLAR

Çepeçevrem dağ. İsviçre dağları değil ama. Bunlar çıplak dağ. Çırılçıplak. Ben bu tür yabanıl, sarp dağları severim. Bu dağlarda kimse kayak kaymaz. Burdaki insanlar dertli. Burda spor yok. Dans yok. Tiyatro yok. Burda çepeçevre dağlar. Yeryüzüyle gökyüzü arasına sıkışmış gibi. Bu dağlarda da insanlar yaşarmış. Görmedim, ama inanırım. O insanları görmek isterim. Ama göstermiyorlar kendilerini. Korkuyorlar. Herkesten. Ben onlardan korkmam. Onlar benim kardeşim. Dillerini bilmesem de. Onlarla anlaşırım. Ben benim gibi olan herkesle anlaşırım.

Gün batıyor. Dağın buluta gömülmüş doruğuna bakıyorum. İnsanlar yok. Yalnız dağlar.

II. BÖLÜM
OLAĞAN ÖYKÜLER

Ya gerçekleri yaz
Ya gerçekleri düşle!

ON EMİR'den

HAK

N'nin anısına.
Gözlerini bu dünyaya
kapadığı gün. 28.06.'06

Başını koyduğu yastık onun değildi.

Yattığı yatak onun değildi.

İçinde yaşadığı ev onun değildi.

Suladığı çiçekler onun değildi.

Gözü gibi baktığı çocuklar onun değildi.

Çalışıyor, çabalıyor ama hiçbir şey onun olmuyordu.

Zaten, artık Tanrı'dan da insanlardan da bir şey istemez olmuştu.

İçtiği su, yediği bir dilim kuru ekmek, soluduğu kirli havayla yetiniyordu.

Bir zamanlar Tanrı'ya yalvarır, geceleri kendi kendisiyle konuşurdu.

Artık ne yalvarıyor, ne de kendisiyle konuşuyordu.

Yatalak efendisi bir gün elinden tuttu. Alev alev yanan eli, bir buz parçasına değmişti, cız etti ve o, bu cız sesini duydu. Ama bırakmadı eli.

Bu elden bedenine bir soğuk hava akımı geçiyordu yatalak efendinin. Bedeninin yavaş yavaş soğumaya başladığını duyumsadı.

İşte o an geldi, diye düşündü.

Onun, buz gibi elini sıkmak istedi, ama buna gücü yetmedi.

Yalnızca, Hakkını helâl et, diyebildi.

Hak... Bu sözcüğü ilk kez duymuş gibiydi, elini efendisinin soğumakta olan güçsüz ellerinden sıyırdı.

Gözlerinin içine baka baka, Hakkımı helâl etmek mi, asla! dedi. Hakkımı helâl etmiyorum, ne bu dünyada, ne öbür dünyada.

Sonra şu şaşırtıcı sözü söyledi: Adım bile kendimin değil, hangi hakla sen –

Cümlesini bitiremedi, derin bir soluk alıp ihtiyarın faltaşı gibi açılmış gözlerini kapamadan, düşmüş çenesini bağlamadan çıktı odadan.

KIŞ

Kış gelse de ölsek, demişti durduk yerde annem.

Oysa, henüz eski eylüle bile girmiş değildik. Çok iyi anımsıyorum, kasvetli bir gündü, yağmur yağdı yağacak.

Durup dururken, bu da nerden çıktı? dedim.

Yeterince yaşamadım mı sence? diye sordu. Bak, damağımın tadı kalmadı. Yediğim et, tavuk mu, kuzu mu bilemiyorum. İçtiğim su, Taşdelen mi, Karakulak mı, anlamıyorum. Güller, karanfiller leş gibi kokuyor. Güneşte üşüyor, geceleri terliyorum. Günler karanlık, geceler daha da karanlık. Gürültüden gözüme uyku girmiyor. Sessizliği özledim. Kimsesizliği özledim. Onu özledim.

O dediğin de kim?diye sordum.

O işte, dedi.

Üstelemedim.

Daha kışa çok var, demekle yetindim. Hadi, şimdi kapa gözlerini.

ÜN

Bir zamanlar, taşrada görevliyken birini tanımıştım.

Şiir yazar, resim yapardı.

Tüm amacı üne erişmekti.

Bu yolda elinden gelenleri de gelmeyenleri de yaptı.

Sonunda amacına ulaştı.

İlkin, sokağında, sonra mahallesinde; sonra köyünde, sonra kasabasında, sonra kentinde adını duyurdu, üne kavuştu.

Ama ün öylesine bir belâdır ki, yakanızı kaptırdığınızda, isteseniz de kurtaramazsınız.

Hoş, söz konusu yazar-çizerin böyle bir kaygısı yoktu: O, ününe ün eklemekten başka bir şey düşünemiyordu.

Kalktı başkente gitti.

Bir yayıneviyle anlaşıp ilk kitabını yayımladığını öğrendim.

Kolunun altında kitaplar, gazetelerin, dergilerin eşiğini aşındırıyor, kendisiyle ilgili haberlerin, söyleşilerin çıkmasını sağlıyormuş.

Çok geçmeden başkentin sanat çevrelerinde de üne kavuşmuştu.

Ama herkesin bildiği gibi bizim başkentimiz bir taşra kentidir.

Kültür, sanat, gerçek yaşam ise, o eski deniz kentindedir.

Dostum, çok geçmeden "gerçek yaşam"la tanışmak ve bu kentte de kendine bir yer edinmek için söz konusu metropole yerleşmeye karar verdi.

Başkentte edindiği dostlukların yardımıyla atamasını yaptırmayı, banka kredileriyle de taşınma giderlerini karşılamayı başardı.

Ne var ki bu kentte işler bildiği gibi değildi. Hokkabazların, üçkâğıtçıların, dalgacıların, dalavercilerin, sahtecilerin, yutturmacıların, sağ gösterip sol, sol gösterip sağ vuranların sayıları milyonlara ulaşıyordu.

Bu dünyada işinin çok güç olduğunu anlaması için üç ay yetti.

Şairin Düşmanı Ün adlı kitabını yayımladı ki, onu üne kavuşturan "Yaşam Bir Cehennemdir" ve "Nereye Gidersen Git Kendini Bulursun" başlıklı şiirleri bu kitaptadır.

GÜNLER

Bugün Salı. Belki de Pazartesi. Yoksa Çarşamba mı?

Cuma günü gelmiştim. Pazar günü dönecektim. Yola Perşembe gecesi çıktım. Ya da Cuma. Ama Cuma sabahı burda değildim. Başka bir yerdeydim. Belki başka bir yerde de değildim. Belki de Cumartesi. Pazar sabahı camiye gittim. Yoksa kiliseye mi? (Çanlar çalıyordu.) Cumartesi de olabilir. Belki de Cumartesiydi ve camiye de kiliseye de değil, havraya gitmiştim. Ama havrada ne işim vardı? Cuma günü camide ne işim varsa havrada da o işim olsa gerekti. Ya da Pazar, kilisede. Ama ben, onlarla, kilisede, havrada, camide değil, bir *café*'de buluşmuştum.

Beni onlar çağırmıştı. Cuma günü buluşmamız gerekiyordu. Öyle söylemişlerdi. Ya da Cumartesi. Perşembe günü uçağa binmiştim. Uçak gecikmeli kalkmıştı. Pazar akşamı varmıştık.

Havaalanında beni karşılamaya hiç kimse gelmedi. Buluşma yerine gittiğimde de kimse yoktu. Oturup bir bira içerek beklemeye koyuldum.

Sonunda küçük bir kız çocuğu geldi. Niçin bu kadar geciktiniz? dedi. Herkes sizi bekleyip gitti.

Şimdi nerdeler? dedim.

Dağıldılar, dedi.

Peki bugün, günlerden ne?

Pazar, dedi ufaklık. Dün Cumartesi, yarın da Pazartesi olduğuna göre.

Yarın Pazartesi olduğunu nerden biliyorsun, dedim.

Bilmiyorum, dedi. Kafadan attım. Belki de Salıdır.

Salı olamaz, dedim.

Nedenmiş? dedi.

Bilmiyorum, ama Salı olamaz, dedim. Şimdi de git onlara söyle, buraya gelsinler.

Olur, dedi. Çıkarken eşikte durup sordu: Hangi gün gelsinler?

Hangi gün isterlerse, dedim.

Tamam, anladım, dedi.

Bir kahkaha atıp gözden kayboldu haylaz.

UTANÇ

Sizler sanırsınız ki ben hiç yaşamadım, yemedim, içmedim; sevmedim, sevilmedim; denize girip yüzmedim; bir sandala atlayıp denize açılmadım; ağzıma rakı komadım; ekmek paramı alnımın teriyle çıkarmadım; kendimce hiçbir düşüncem olmadı ne de inancım, onların uğruna acı çekmedim; sizler, sanırsınız ki ben acı nedir bilmedim, hiç ağlamadım, hep güldüm, oynadım; yolculuklarım hiçbir zaman bir keşif yolculuğu olmadı; baktıklarımı görmedim, gördüklerimi okumadım, okuduklarımı anlamadım, daha doğrusu hiçbir şey anlamadım, yalnızca şaşkın şaşkın baktım, bu saçmalığa son vermek için tüm yeteneklerimi kullandım, ama bu konuda da bir başarı sağlayamadım.

Sizler sanırsınız ki, böyle yaşamamış gibi yaşamak, bir köşede sessiz sedasız günleri geçirmek yaşamak değildir.

Zavallı budalalar, yeraltı yaşamından, gölge ordusundan ve sizler gibi hödüklere, ezbercilere karşı duyduğum nefretten nasıl da habersizsiniz! Böyle ol-

duğu için sokak ortasında karşınıza çıktığımda, Bu zebani de nerden çıktı karşımıza, diyorsunuz. Ensenizden soğuk terler iniyor kuyruksokumunuza. Sonra yalvarmaya, aman dilemeye başlıyorsunuz. Beş paralık onurunuz yok. Son soluğunuzu verirken bile alçalmaktan utanmıyorsunuz.

BİR ÖZYAŞAM ÖYKÜSÜ

Doğmuşum. Öleceğim.

Arada geçen zaman, *benim* yaşamım.

Bilinçli-bilinçsiz yaşayageldiğim, yaşayagideceğim.

Babam bahçıvandı. (Annem hekim olduğunu söylüyor.)

Annem hastabakıcıydı. (Öğretmen olduğunu söylüyor.)

İki kız kardeşim varmış. Biri ben doğmadan ölmüş. Öbürü ben doğduktan sonra kayıplara karışmış. (Annem bir mühendisle evlenip Amerika'ya yerleştiğini söylüyor.)

Ben, kendimi bildim bileli haytanın tekiyim. (Annem çok akıllı biri olduğumu söylüyor.) Bir cebimde kitap, bir cebimde defter, kulağımın arkasında kalem öyle yaşadım.

Doğru dürüst bir okula gitmedim. Hiçbir diplomam yok. (Annem Prof. olduğumu söylüyor.)

Gençliğimde, meyhane ve kerhanelerden çıkmazdım. (Annem kızlara yan bakmadığımı söylüyor.)

Tabii asker kaçağıyım. (Annem Kıbrıs madalyam olduğunu söylüyor.)

Bir ara, emlâk komisyonculuğu yaptım. İşler tıkırında gidiyordu. Bir müşterinin peyini alıp mal sahibine vermeyip cebime attım, Paris'e böyle gidebildim. (Annem iftira, diyor.)

Paris'te üç yıl yaşadım. Jean-Paul Sartre, Madame de Beauvoir, Giacometti, Marguerite Duras, Prévert, Piaf gibi ünlülerle tanıştım; birçoğuyla dostluk kurdum. Yeteneğimin olmadığını bile bile çok sevdiğim resim sanatına "bulaştım". Soyut resimler boyadım. Sergilere katıldım. Küçük de olsa bir ün yaptım. Bu arada yazınsal yeteneğimi şiirde denedim. Bir ödül aldım. Ama bunun para getirmediğini görüp romana yöneldim. Historik, erotik, politik üç roman yazdım.

Sonra adımın unutulduğunu düşünerek yurda döndüm.

Romanlarım birbiri ardısıra yayımlandı. Çok ilgi gördü. Büyük övgüler aldım. Bu da beni şaşırtmadı. Çünkü insanoğlunun kursağını tanıyordum.

Yazdıklarımda hiçbir gerçeklik yoktu. Tümü yalandı, uydurmaydı, bu nedenle de ilgi görüyor, alkış topluyordum. Neyse ki üne kavuşma tehlikesine karşı tedbirimi almış, romanlarımı bir başkasının adıyla yayımlamıştım. (Annem bunu bilmiyordu, dolayısıyla romancı oğluyla övünemiyordu.)

Romanlarımdan kazandığım parayla bir tekne aldım. Ona çok sevdiğim birinin adını verdim: Abasıya-

nık. Bu arada harita okumayı ve *navigation*'u öğrenmiştim Mekaniğe aklım yatmadığından, bir zamanlar Denizyolları'nda çalışmış, serüven seven, yaşlı bir çarkçıyı yanıma aldım. Bir de yolculuk boyunca yalnızlık çekmeyelim diye bir köpek.

Marmara Denizini on iki saatte aştık. Çanakkale'de gereken çıkış işlemlerini yapıp Adalar Denizine açıldık.

Şimdilik kıyı kıyı gidiyoruz. Ama çok geçmeden kendimize güvenimiz artacak (Hiç kuşkum yok, derdi annem ve eklerdi: Benim oğlum her şeyi başarır, bir kahraman o!)) ve Rodos'tan sonra, Batı'ya, Cebelitarık'a mı, yoksa güneye, Süveyş'e mi yöneleceğimize karar vereceğim. Gördüğünüz gibi, yaşamım henüz sona ermiş değil.

Hattâ, diyebilirim ki, yeni yeni başlıyor.

DOĞUM GÜNÜ

Doğum günü.

Anahtarı bana bırakmamışlardı. Dolayısıyla eve benim girmiş olmam söz konusu olamaz.

Denecek ki, Yalnız kapı yok a, pencere de var.

Doğru, ama pencerelerin tümü içerden sürgülüydü.

Dolayısıyla ya elinde anahtar olan biri girdi eve, gizlenmeye gerek duymadan, ya da kurbanın kendisi açtı kapıyı.

Bu kişi ben olabilir miyim?

Hayır.

Çünkü ben kapıyı üç kez çaldım açan olmadı.

Tanığım mı? Elbette var. Yandaki komşu, pencereye çıkıp, Boşuna kapıyı çalıp kafamı şişirmeyin, evde kimse yok, dedi.

Bunun üzerine ordan ayrıldım. Polise kimin haber verdiğini ben nerden bileyim, onu polise sorun. Ama bana haber veren polis oldu.

Evet, telefon edip, halamın, evde ölü bulunduğunu söylediler.

Niçin mi uğramıştım kendisine?

Söyledim a, 100. doğum gününü kutlamak için.

DÜZELTMEN

Bir yayınevinde düzeltmen olarak çalışıyorum. Kimi yazarlar ve çevirmenler benden şikâyetçiymiş. Bana verilen metinleri biraz "fazla" düzeltiyormuşum.

İşime son veren patronuma şöyle dedim: "Yaşamda doğrular yoktur. Bu, her şey yanlış anlamına gelmez. Yaşamda kurallar da yoktur. Ama yazı, yaşamın izdüşümü değildir. Kopyası hiç değildir. Yazı, yaşamı yansıtırken onu düzeltir. Benim, okurken yaptığım da bu. Çevirileri üzerine düzeltiler yaptığım Kafka, Beckett ya da Shakespeare düzeltilerimi görselerdi bana hak verirlerdi. Ama sizden, ve yazarlarınızdan böyle bir şey beklemek aklımın ucundan geçmez. Ne haliniz varsa görün.

KİTAPLAR

Bu kitapların tümünü okumuş değilim, hayır. İçten olmak gerekiyorsa, pek azını okudum. Bunlar bana kimseden miras kalmadı. Babamın kitaplarla başı pek hoş değildi. Anam ise okuma yazma bilmezdi. Benim çocukluğumda başlayan bu kitap tutkum nerden geliyor, bilmiyorum. Evet, gördüğünüz gibi evimin duvarları birçok dilden kitaplarla dolu. Bu dillerden pek azını biliyorum. Ama gene de topluyorum Çince, Japonca, Sanskritçe kitapları.

Karım aklımı kaçırdığımı düşünüyor. Sanırım bu kitaplardan bir büyüden korkar gibi korkuyor da. Biliyor ki onlardan kurtulması için benim ölmem gerekiyor.

Ona bir gün kitapların ruhu olduğunu söyledim. Kendi aralarında konuştuklarını söyledim. Böylece bohçasını alıp evden, ardına bakmadan kaçmasını sağladım. Kitaplar benim sâdık dostlarım. Dillerini bilmesem de.

RASTLANTI

Bir rastlantı sonucu yolum buraya düştü, diyor. Sizler gibi tatil için gelmiş değilim buraya. Doğrusunu isterseniz denizden hoşlanmam. Ama buraya kadar gelmişken denize girmezlik edecek kadar da inatçı değilim. Kumsalda güneşleniyorum.

Getirdiğim ölü buralardan biri değil, ama buraları severmiş, buraya gömülmek istemiş, yakınları da bu isteğini yerine getiriyorlar işte.

Bu akşam onlar da gelecek ve yarın gömme töreniyle birlikte görevim sona erecek. Son bir kez, temizlenmek ve serinlemek için denize gireceğim. Sonra gerisin geri dağ başında beni bekleyen kulübeme ve karıma döneceğim. Ve tabii köpeğime.

Onlar denizi hiç görmediler.

KUZGUN, DÜŞTE

Düşümde Kuzgun'un ölümüne ağlıyorum.
Birden Kuzgun beliriyor; capcanlı.
Sarılıp, avutuyor beni.
Bu arada,
Üzülme, diyor. Ben öldükten sonra da yaşıyorum.
İçimde olağanüstü bir mutluluk, uyanıyorum.

KÖRLER KAHVEHANESİ

Çok susamıştım. Yolumun üzerindeki ilk bara girdim. Kapkaranlıktı içersi. Tezgâhın üzerindeki sarı ışığı saymazsak.

İçerde kimseler yok sandım. Geri döndüm ki ardımdan bir ses: "Gel, sesime doğru gel, içecek biran hazır."

Sesin geldiği yöne seğirttim. Gerçekten de çinko tezgâhın üzerinde buzlu bir bira bardağı duruyordu.

Soluk ışıkta bir insan yüzü, şaşkın.

"Yabancısınız siz, dedi. Buraya ilk kez geliyorsunuz. Oysa, ben sanmıştım ki... Bağışlayın."

Bu sözlerden ve özürden hiçbir şey anlamadım. Ama öylesine susuzdum ki soru sormadan buğulu bira bardağını alıp başıma diktim. Dudağımdaki köpükleri silerken ayrımsadım ki barın içi insanla doluydu. İçeri girerken, karanlıkta seçememiştim. Karanlığa alışan gözlerim şimdi ayrımsıyordu onları. Başlangıçta hiç sesleri çıkmıyor gibiydi. Ama onlara bakıp, onları gördükçe konuştuklarını da ayrımsadım. Hattâ yüksek sesle konuşuyorlardı.

Yabancısı olduğum bu dilde tam olarak ne söylediklerini pek çıkaramıyordum.

Konuştukları dil, anadilim de olsaydı, durum sanırım, pek farklı olmayacaktı. Çünkü bu insanlar birbirlerini görmeden bir ağızdan konuşuyorlardı.

Ancak kendi seslerini duyuyor, ancak sustuklarında, kulaklarına gelen bir sese karşılık veriyorlardı.Birbirlerini seslerinden tanıyorlardı. Doğuştan körler, savaş, kaza, hastalık körleri...

İki uzun cümle arasında, buzlu biralarından bir yudum çekiyorlardı. Çekingen bir yudum; biralarını ellerinden geldiğince uzun bir süre içmek için.

İkinci biramı söyledim.

Barmen, bardağımı öne sürerken, "Burası körler kahvesidir bayım, dedi. Buraya yalnız körler ve sizin gibi yabancılar gelir."

"Bunu kim düşündü?" dedim.

"Bizim patron olmalı, dedi. Akıllı adamdır. Düşünün, bir dekorasyon yok. Elektrik parası yok. Ve güzel garsonlar da yok. Üstelik her zaman sâdık müşteriler. Her zaman."

"Niçin buraya geliyorlar?" dedim.

"Buraya gelmiyorlar, dedi. Bir tür cemaat. Karanlık dünyalarına, dışardan, sizin gibi bir ışık gelsin istemiyorlar. Hepsi bu. Ama bilseler ki sizin gibi gözleri gören biri onların dünyasına girmiş, hiç kuşkum yok bundan hoşnut olmazlardı. Bu nedenle gözleriniz görmüyormuş gibi davranın lütfen.

SORUN

Bari ölmeden çocuklara yiyecek bir şeyler verseydiniz, dedim.

Niçin? dedi.

Hiç değilse tok ölselerdi, dedim.

Burda söz konusu olan vicdan değil, dedi karşımdaki.

SOĞUK SU

Tüm şikâyetlerini bana söyleyebilirsin, demişti. Her zaman elimden geleni yaparım.

Aradan haftalar, aylar geçti.

Bir gün kapısını çaldım.

Hayr'ola?

Gazım bitti, dedim. Artık dayanamayacağım.

Ah! bu çok özel bir durum, dedi. Gazı bitenler için benim elimden bir şey gelmez. Başkalarının da gelmez. Çünkü burda gazyağı yoktur. Ama susuzsan, bir bardak suyumuz vardır, verebilirim.

KURTULUŞ

Teknen battı, sense kurtuldun, öyle mi?

Evet.

Peki tayfalar?

Tayfalar tekne batmadan atladılar denize. Böylece ben, Tanrı ve deniz başbaşa kaldık.

Peki fırtına?

Tanrı, dedim a!

GARİP AİLE

Buraya neden geldiğimi bilmiyorum.

Onlar da bilmiyor.

Benim nerden geldiğimi değil, kendilerinin nerden geldiğini.

Zaten, ben onlarla aynı dili de konuşmuyorum.

Zaten, onlar da, kendi aralarında aynı dili konuşmuyor.

Böylece, (garip aile!) bir arada yaşayıp gidiyoruz işte.

ŞANSLI

Köftehor, dedi yaşlı amcam, kim bilir nerelerde sürttün bütün gün?

Mezarlıklarda, dedim.

Mezarlıklarda mı, dedi, bir hayli şaşkın. Peki ne gördün mezarlıklarda?

Bu bahar gününde görülecek her şeyi, dedim. Gelincikler, mantarlar, sıçanlar ve tabii çingene kızları.

Çingene kızları mı? Söyle bana, nasıl oluyor da, bu yaşta, bir bahar günü mezarlığa gidip çingene kızlarına rastlıyorsun, dedi amcam, başını önündeki kitaptan kaldırmadan.

Orada, labada, dikenkökü ve mantar topluyorlar, dedim.

Bu yaşıma geldim, bunları ne gördüm, ne de bildim, dedi amcam. Oysa, dört dilde, pek çok kitap okumuşumdur; hâlâ da okurum.

AYKIRI

Çocuklarla eğleniyorduk.

Aralarından biri, Ben gidiyorum, dedi.

Nereye? dedim. Daha oyuna yeni başladık.

Oyun oynayacak vaktim yok, dedi velet. Aranıza, ne mene kişiler olduğunuzu görmek için katılmıştım ben.

Bakındı, dedim, böyle konuşmayı kim öğretti sana? Hadi defol, ailen nerdeyse oraya git. Bir daha da aramıza katılmaya kalkışma. Anan da böylece, gece yarıları seni aramak için buralara uğrayıp ağabeyimle dalaşmaz.